

FRANKFORT, den 20. Mei.

Brieven uit Zante, van den 18. April, melden het gerucht, dat Ibrahim-pacha op zijne vloot van Modon naar Candia zou teruggezeild zijn. De Grieken gelooven zulke; doch het is waarschijnlijker, dat de Egyptische schepen afgezeild zijn, om versterkingen van Candia te halen. — Door een schip, hetwelk den 15. April van Smirna vertrokken is, heeft men berigt, dat de Grieken bij Suda drie Turksche brigantijnen, met eenige schepen en Morea bezet, genomen hebben.

Men heeft hier heden de volgende berigten:

Konstantinopel, den 23. April. De Porte verzekert, dat tot den 12. April niets ongunstigs op Morea is voorgevallen; doch de verontrustende geruchten duren voort. — Groot opzien baarde de aankomst van vier afgeslagene hoofden van magtige aanvoerders der Albanezen, dewelke door Tartaren hier aangebragt werden. Men veronderstelt, dat de sersaakier Reschid-pacha wantrouwen tegen hen opgevat, en zich daarom van hen ontdaan heeft. Op de Albanezen schijnt derhalve niet te kunnen gerekend worden, en deze omstandigheid alleen kan het lot van den tegenwoordigen veldtocht beslissen. Alle berekeningen der Porte waren genoegzaam op de Albanezen gegrond.

Odessa, den 3. Mei. Volgens berigten uit Konstantinopel van den 27. April, is de erfgenaam van den Turkschen troon, Abdal Hamid (geboren 6 Maart 1811) overleden, zoo men zegt aan de pokken. Zijn eenigste broeder, Abdal Meschid, was mede ziek. De Janitsaren, die den overleden erfprins reeds verscheidenene malen op den troon hebben zoeken te plaatsen, waren verslagen. De sultan is nu wel, door zijn overlijden, van grooten kommer ontheven; doch het vermoeden van eenen geweldigen dood zal welligt nog eenigen tijd aanbouden. Uit het Turksche leger in Thessalie, onder Reschid-pacha, waren ongunstige tijdingen bij de Porte ontvangen, die zij te vergeefs zocht te verbergen. Reschid-pacha was werkeloos en schijnt van de Albanezen verlaten te zijn.

Sardin, den 3. Mei. Volgens brieven uit Bitoglia en Anagnino van Janina, van den 26. April, zou de sersaakier Reschid-pacha op het Grieksche vasteland eene groote nederlaag geleden hebben. Hij was op zijnen terugtocht reeds weder te Janina aangekomen. Hij was van de Albanezen verlaten geworden, en had uit wraak 300 Christenen laten ombrengen.

Triest, den 11. Mei. Tijdingen uit Corfu, van den 18. April melden, dat omtrent het midden dier maand bij Patras verscheidene Oostenrijksche schepen door de Grieken genomen waren, omdat zij levensmiddelen aan de Turken wilden brengen. Men leidt hieruit af, dat Patras ter zee ook nog geblokkeerd is. Uit Zante schrijft men, dat den 14. April een nieuwe slag tusschen de Egyptenaren en de Grieken heeft plaats gehad, en de laatste eene beslissende zegepraal hebben behaald. Het gerucht der inscheping van Ibrahim-pacha bevestigt zich niet. De Grieken betreuren onder de onlangs gesneuvelde inzonderheid den zoon van den prins der Mainotten, Pietro Bey.

BERLYN, den 17. Mei.

Hare Majesteit de koningin der Nederlanden is met H. K. H. prinses Marianne gisteren avond, in gewenschten welstand, alhier aangekomen, en in Hoogstderzelver paleis, onder den Linden, afgestapt, waar H. M. door Z. M. den koning en de geheele koninklijke familie op het hartelijkste ontvangen werd. De plegtige intrede in deze residentie, waartoe alle voorbereidingen gemaakt waren, had op uitdrukkelijk verlang van H. M. geen plaats.

Heden is Zijne Exc. de minister van buitenlandsche zaken der Nederlanden, de graaf van Reede, hier aangekomen.

MILAAN, den 12. Mei.

Hun. M. de keizer en de keizerin van Oostenrijk hebben eergisteren avond, ten vijf ure, hunne plegtige intrede in deze hoofdstad gedaan. Zij hebben zich terstond naar de hoofdkerk begeven, waar de aartsbisshop een Te-Deum heeft aangeheven. 's Avonds is de stad prachtig verlicht geweest. Hun. Keiz. M. hebben in Calas de voornaamste straten doorgereden.

LONDEN, den 18. Mei.

Nadat de bill tot het verleenen der burgerregten aan de roomsch katholieken in het lagerhuis met meerderheid van stemmen was aangenomen, werd zij naar het hoogerhuis overgebracht. In dit huis is gisteren avond de tweede lezing van deze bill voorgesteld, doch, gelijk te verwachten was, verworpen, en wel met 178 tegen 130 stemmen.

BRUSSEL, den 20. Mei.

Een brief uit Namen, van den 18. dezer, meldt het volgende: » Een handelaar dezer stad, weduwnaar sinds eenige maanden, is voor zeven

dagen hertrouwd. Sedert komt alle avonden een hoop volks voor zijn huis, die groot rumoer maken met horens, trompetten, enz. Daar de politie den eersten dag deze zamenrotting niet heeft kunnen verstoppen, is zij den tweeden en derden dag gekomen met gewapende magt, bestaande uit een detachement der marechaussee en tien manschappen van de wacht. De door de overheid bevolene zachte behandeling diende slechts om de oproerigen nog stouter te maken: men trompettede aan de ooren van de soldaten, men volgde zelfs een politie-beambte, al fluitende en zingende, naar het centrale bureau. Zondag avond was een detachement van dertig man, met een piket marechaussee in dienst; maandag avond konden zelfs honderd man, met eenen kapitein en twee luitenanten aan het hoofd, de orde niet herstellen. Gisteren avond waren de pogingen van een gelijk getal soldaten, met marechaussee's te voet en te paard, even vruchteloos. De vrienden van orde hebben inzonderheid met de grootste verontwaardiging opgemerkt, dat zoo dikwils het piket te paard langs een der estaminetten van de groote markt voorbijreed, hetzelfde door lieden op den trap van dit estaminet uitgejouwd werd. Vijf personen zijn heden tot vijf dagen gevangenisstraf veroordeeld; maar die maatregel kan in den tegenwoordigen staat van zaken niets afdoen, en men ziet met angst den avond van dezen dag te gemoet."

Mengelwerk.

DE GESCHIEDENIS EN HET NAGESLACHT.

De taak van den geschiedschrijver bestaat niet slechts daarin, dat hij de gebeurtenissen, op het toneel der wereld voorgevallen, verhaalt; hij moet de oorzaken der dingen opsporen; hij moet aantoonen, welke deugden, welke misslagen, welke zonden de lotgevallen der volken voorbereiden en deden ontstaan; terwijl hij den blinddoek verscheurt, waarmede haat, eigenbelang en vleierij de waarheid bedekken, hield hij het verhaal van hetgeen in zijnen tijd of in vroegere eeuwen gebeurde aan zijne tijdgenooten, aan het nageslacht, als een' spiegel aan, waarin zij het voorschrift van hun gedrag en het lot der toekomst aanschouwen kunnen. Wanneer de geschiedschrijver op alle deze punten, in behoorlijk verband gebracht, den stemmel van zijn genie drukt; wanneer hij zonder vrees of vooroordeel, zonder bekrompenheid of drift, dit alles ontwikkelt, dan wordt zijne gedenkrol een leerboek voor latere geslachten, en zij plaatsen zijnen naam in den tempel des roems naast die van Tacitus, de groot en hume.

Deze veeleerden namen en eenige andere, die wij bij dezelve zouden kunnen voegen, bewijzen, dat het ons ter geener tijd aan zulke geschiedschrijvers ontbroken heeft; ondertusschen blijft de geschiedenis zelve eene eeuwige herhaling derzelfde dwalingen; een treurig bewijs voor de gegrondheid der zoo dikwerf aangehevene klacht, dat de goldene eeuw, uit de voorvallen van vroegere eeuwen afgeleid, voor de nakomelingschap doorgaans verloren gaan.

Zoo was het immer, zoo is het tot op den huidigen dag, en de hoop op voortgaande veredeling van het menschelijk geslacht kan ons alleen van de vrees onthelven, dat het niet immer zoo blijven zal. Wanneer die geest van kalme en verlichting, waarin groote mannen de lessen der geschiedenis verzamelden, meer algemeen verspreid zal wezen, dan zullen die lessen worden verstaan en gevolgd, de geschiedenis zal dan alleen in herhalingen vallen, wanneer zij aantont, hoe de deugden, die het loopende tijdvak versieren, reeds in de oudheid bloeiden, en het geluk der staten ontluiken deden.

Zoo onbetwistbaar nu de waarheid is, dat de geschiedenis de menschen niet veel wijzer maakte, en zij in dwalingen en zonden vervielen, die zij in hunne voorouders hadden leeren verachten en beklagen, zoo onbegrijpelijk schijnt deze daadzaak in den eersten opslag bij de overweging, dat de mensch steeds geneigd is datgene te vermijden, wat zijnen gelukstaat kan benadeelen; iets, dat uit zulke dwalingen noodzakelijk volgen moet, zoo als hem daarvan de loop van vroegere eeuwen overtuigen moest.

Rome ontvangt den buit en de schatting der volken die het overwon; deze rijkdom wordt een strik voor de beheerscheresse der wereld, zij zinkt al dieper en dieper in het verderf, dat weelde en overdaad en wellust haar bereiden, en zoo wordt zij in het eind' de gemakkelijke prooi van barbaarsche horden, en vervalt tot eene nietigheid, die na zoovele eeuwen nog altijd voortduurt en schier onherstelbaar schijnt.

Eene gewigtige les, door de geschiedenis op hars juiste waarde geschat: — en echter zonder vrucht voor latere volken gebleven! De Spanjaarden vonden in de nieuwe wereld onberekenbare schatten; gouddorst verblindde hunne oogen, zij zagen het voorbeeld van vroegere eeuwen niet meer; zij genoten als de Romeinen, en verzonken als deze in een' staat van onherstelbare zwakheid; de overwinnaars van Zuid-Amerika, de nakomelingen van den cid en gonzalvo knielen sinds drie eeuwen als bevende slaven voor het offermes van een klein aantal vermetele Priesters; dit Volk, dat de Romeinen zoo roemrijk wederstond, dat Europa eemaal wetten voorschreef, staat thans onder de voogdij van zijner naburen; de uitlating van moed in den krijg met Bonaparte schijnt de laatste stuipachtige beweging zijner stervende krachten geweest te zijn.

De Spaansche Inquisitie wordt in het schiereiland daargesteld, zij moet de ketten tegengaan, verdriift Mooren en Joden, en brengt zeer veel toe tot de ontvolking des lands. Frankrijk vestigt zijne toenemende grootheid op Spanje's gebrek aan kracht, waarvan het de oorzaak zeer wel kent; en echter begint datzelfde Frankrijk, het voorbeeld zijner mededingers uit het oog verliezende, eene geloofsvervolgving tegen zijne Protestantische inwoners, en slaat zich zelve wonden, die uit derzelver aard ongeneeslijk waren. Hier stelde het bijgeloof de verblindende daar. Bonaparte boeit door zijn genie als veldheer de overwinning aan zijne vanden. Hij trekt naar Rusland, en de geschiedenis doet hem het voorbeeld van Karel XII. zien, die honderd jaren vroeger op denzelfden togt een dapper leger verloor. Vergeefs! Heerschzucht benevelt het anders zoo doozigtige oog des legeroerders; hij rukt voort, de grootere talrijkheid zijner legers maakt derzelver vernieling slechts schrikbarender, en op de lijken zijner soldaten vestigt Rusland ten tweeden male zijne onafhankelijkheid, en noodigt de Volken van Europa van daar uit, om de magt des overheerschers geheel te verpletten.

Deze voorbeelden, die wij schier in het oneindige vermeederen konden, bewijzen niet alleen het vroeger gezegde, dat de lessen der geschiedenis zeer dikwils zonder invloed op het nageslacht blijven; maar zij toonen ons tevens aan, dat de oorzaak daarvan in eene verblindende licht, die op Vorsten en Volken werkt, en in verschillende hartstogten zijnen grond vindt.

Passen wij dezen regel op de de gebeurtenissen dezer dagen toe, zoo vinden wij denzelfden al weder bevestigd; de lessen der geschiedenis schijnen in een nieuw en veel omvattend voorbeeld weder voor ons verloren te zijn: en hij, die het weet, dat een verkeerd gedrag steeds vroeger of later heillooze gevolgen na zich sleept, ziet met angst in de toekomst en betreurt de verblindende van den mensch, die alzo een spelehal zijner hartstogten blijft, en langs dezen weg nimmer tot een' staat van rust en geluk geraken zal.

De geest van onzen tijd drukt zich naar het gevoelen van vrienden en vijanden eener grondwettige monarchale regering daarin uit, dat de volken in het algemeen zulk eene

regering wenschen. Wanneer wij nu de geschiedenis, omtrent dit belangrijke punt, om raad vragen, zoo wijst zij ons op KAROL I., op JACOBUS II. en op LOEWYK XVI.; Vorsten, die uit heerschzucht, bijgeloof of zwakheid, dezen wensch wederstonden, en daardoor ongelukkig werden; zij toont ons WILLEM III., de Britsche Koningen uit het huis van Hannover en Nederlands regerende Koning, met eenige andere Vorsten, aan dezen wensch met waardigheid toegeevende, en het geluk hunner volken uitmakende. Zij doet ons eindelijk voorzien, dat de strijd der hartstogten in Frankrijk, Spanje en Italië, en de zonder bewimpeling verklaarde vrees van andere Vorsten voor een vertegenwoordigend bestuur, talrijke ongelukken moeten doen vreezen, die de tijd vergeefs met zijnen sluier voor het wijsgeerig oog trachtte bedekken.

Of zou het hier voor de eerste maal zijn, dat vrees en haat en tweedragt iets goeds uitwerkten, en tot geene verkeerde maatregelen aanleiding gaven? Zullen niet deze vrees en deze bedwinging van het algemeen gevoelen hetzelfde magtiger maken, door het verlangde goed tot een verboden genot te verheffen? Eene staatsinquisitie moge haar hoofddoel al eens bereiken, zal zij deze bereiking tot dien prijs koopen, die zulk eene inrigting in het Godsdienstige aan Spanje gekost heeft? Ook wij beminnen in elken staat rust en orde, zonder welke geen volksgeluk bestaan kan; maar deze rust moet, naar de schoone uitdrukking van SCHILLER, niet die der graven zijn!

De schrijver van het *Testament Politique de M. DE LOUVOIS* neemt als het ware een eenige middel, om in Frankrijk burgeroorlogen voor te komen, aan, dat de Souverein niet eene onbeperkte magt bekleed moest zijn, die in staat was vrees en ontzag in te boezamen. Tot aan de meerderjarigheid van LOEWYK XIV. was Frankrijk, volgens hem, vol van rebellen en oproerstkokers: merkwaardig is vervolgens zijne rede, die hij tot den Koning richt, en aldus luidt: » Waar zijn zij thans, alle deze onrustige en oproerige geesten? Hebben zij niet nog alle de voorwendsels, die zij vroeger hadden? Dwingen niet de oorlogen en de overige kosten, die Uwe Majesteit tot instandhouding uwer glorie noodig acht, Hoogstdezelve tot het opleggen van nog grootere belastingen, dan zelfs onder LOEWYK XI. geboven werden? Worden niet de Protestanten meer gedrukt dan onder KAROL IX. en LOEWYK XIII.? Is niet de adel zwaarder dan immer belast? Draagt niet de geestelijkheid tot de staatsbehoefden meer bij, dan zij in deze en de vorige eeuw gedaan heeft? En toch is alles rustig, alles is onderworpen; er is geen opstand en geen verraad. Krijg en onrust worden slechts buiten het Rijk; vroeger herschten zij binnen hetzelfde. Van waar dit onderscheid, deze verandering? Zij ontstaan alleen uit de geheel andere wijze, waarop Uwe Majesteit het koninklijke aanzien handhaaft, uit uwe scherpzinnigheid, om er het regte gebruik van te maken, uit uwe geschiktheid, om dat woeste dier te leiden, dat zich volk roemt, en dat, zonder toom gelaten, naar zijn instinct in het rond dwaalt; dat zich echter ongemerkt aan gebit en tengel gewent, en te beter gaat, naar mate men het korter in toom houdt.

LOEWYK XIV. had dezen raad reeds vroeger van RICHELIEU en MAZARIN ontvangen; hij had denzelven, zoo als men hier ziet en van elders weet, volkomen gevolgd; de kortzigtige schrijver, dien wij aanhaalden, mogt dit gedrag door een oogenblikkelijk en schijnbaar goed gevolg bekrond zien; de geschiedenis strekt haren gezigtender verder uit; zij leert ons en staft deze leer met onloochenbare daadzaken, dat de oorlogen, de zware belastingen, de verarming van adel en geestelijkheid, waardoor deze zich later aan alle belastingen onttrokken, en slechts op rijke posten aasden, alles door dezen Koning veroorzaakt, de juiste en hoofdzakelijke aanleidingen waren, die later de omwenteling in Frankrijk deden ontstaan en die den onschuldigen, maar zwakken, nazaat van dien oorlogzuchtigen en verkwistenden Vorst troon en leven deden verliezen. Indien LOEWYK XIV. niet heerschzuchtig ware geweest; indien hij zijne Parlementen hunne regten had laten behouden; indien hij niet voor krijsroem en pracht; maar alleen voor het geluk van Frankrijk geleefd had: zoo hadden wij geene omwenteling in Frankrijk gezien, en honderd jaren van oorlog en vernieling waren dan wellicht door een eenew van geluk, rijkdom en toenemende verlichting vervangen geworden. Wel verre dus, dat wij het doorzigt en de regeringswijze van dien heerscher der Franschen roemen kunnen, beschouwen wij hem als een' der hoofdwerkers van de ongelukken, die zijn doorlichtig geslacht naderhand getroffen hebben; wij zien daarentegen de instellingen van WILLEM III. tot op den heden voortduren, en met volle overtuiging mogen wij dus hier zeggen: *Deus uno omine!*

Een Vorst regeert niet voor zich zelve en zijne tijdgenooten alleen; late nagevolgers plukken de vruchten van zijn regering, verre naeven vrees en wantrouwen, en onbuigzaamheid ooteren het Vorstelijk karakter; een Vorst die zijne Volken wel doet, geene heerschzucht voedt en den krijg alleen tot eigen verdediging voert, kan op de liefde zijner onderdanen rekenen; hij kan hunne vertegenwoordigers, om zijnen troon vereenigen, en wij durven er hem gerustelijk voor instaan, dat het woord van opstand binnen zijne grenzen niet zal gehoord worden.

Wanneer de Vorst zich aldus met kalme en vertrouwen, en zonder eenig betoon van vrees of wantrouwen aan den wensch zijner Volken overgeeft; wanneer hij, na het daarstellen van zulk een groot voorbeeld, zoo veel mogelijk de hinderpalen uit den weg ruimt, die het geluk zijner onderdanen in den weg staan, dan zal het Volk hem als den vader des Vaderlands beminnen, kunsten en wetenschappen, handel en zeevaart, en alle takken van nijverheid zullen bloeijen, de omwenteling zal gesloten en de vrede der Volken duurzaam zijn.

Nog eens, de voortdurende strijd van haat en wederzijdsche vervolging zal op het veld van staatkundige Europa niets dan ankruid doen groeijen. Er dient een groot voorbeeld van vertrouwen en inschikkelijkheid daargesteld te worden, dit alleen kan de stormen doen bedaren, en den kaats voor eeuwen sluiten, waaruit anders de lava der verwoesting de ongelukkige volken op nieuw bedekken zal.

Met iedere eeuw, met elke lotverwisseling der staten, worden de lessen menigvuldiger, die ons op den weg der staathouderkunde voorlichten; onze dwalingen zijn daarom minder vergeeflijk dan die onzer voorvaderen; zij doen weinig eer aan den staat der verlichting waarin wij leven, aan onze kennis van het lot der voorgelachten, en aan onze goddelijkheid; wij moeten deze dwalingen afleggen, wij moeten in de voorafschieden der deugd, in de wetten van gezond verstand en in de lessen der geschiedboeken de regeling van ons gedrag zoeken, en hetzelfde daarnaar onveranderlijk inrigten, zoodat de stem der hartstogten zwijgen moet; dan en dan alleen kan het menschedom duurzaam gelukkig zijn, en onder wijze en goede Vorsten met vrucht naar eigen veredeling en volmaking van zijn geluk streven.

A. den 16. Mei 1825.

MYNHEER DE REDACTEUR!

De, in uwe Courant, met zoo vele bescheidenheid uitgedrukte en doorgaans zoo treffende waarheden, vallen somtijds op mijn, door walgen en misnoegen, uitgedroogd hart gelijk lente-regen op het dorstig aardrijk. Dank zij aan de vrijheid der drukpers! hartelijke dank aan uwe lofwaardige, en helaas! hedendaags zoo zeldzame onpartijdigheid! Uwe Courant en het Advertentie-Blad zijn meer geschikt tot het opwakken van den algemeenen geest, dan de schoone en geleerde boeken, en boven dat verschaffen zij ons de gelegenheid, om onze klagen niet alleen aan het algemeen, maar ook aan het gouvernement te kunnen mededeelen, ja zelfs, om dezelve misschien te brengen tot onder de oogen van Z. M. onzen geëerbiedigden Koning, die toch alle zijne onderdanen even lief heeft en ook niet anders wil, dan dat ze algebaar op eene eenvoudige, wettige en dezalige wijze behandeld, en tegen alle krenning, misbruik, willekeur en ongerechtigheden beschermd worden. — Ja, dat wil onze Koning, dit wil ook Z. E. de Minister van Justitie, en dit verlangen wij immers ook, wij, die als goede en getrouwe onderdanen van eenen beminden Koning, alle de ons opgelegde belastingen, hoe geweldig groot ook, zonder eenig gemor betalen! Hoe komt het dan toch, dat zij, die van deze belastingen het grootste nut trekken [eenige hooge Ambtenaren in de provinciën], zich zoo gedragen, dat men zoo vele klagen, wegens hunne willekeurige gedragingen en onbillijke behandelingen, niet alleen in uwe Courant en in het Advertentie-Blad en andere publieke schriften lezen moet; maar ook overal, waar men gaat en staat, hoort vertellen? Ik wenschte maar, dat het doemlijk ware, dat onze Koning of ook onze Prinsen in het geheim en *incognito* ons lieve Vaderland eens doorwandelden, en dan hier en daar in gesprek traden met heden van de zogenaamde middelklasse! Zij zouden dikwijls verbaasd staan over al hetgeen er al gebeurt, en vooral in drie vier onder

Noordelijke provinciën, alwaar zoo menige zaken met merkbare eenzijdigheid en bedroevende willekeur behandeld worden! . . . Ik ontvang niet eenen brief, of dezelve is met klagen en bezwaren angevuld, en ik kan mij dus ook niet langer wederhouden, dezelve bekend te maken, te meer, omdat eenige mijner Correspondenten mij, voor eenige dagen, schreven, dat zij gaarne zien zouden, dat ik van zekeren invloed, dien zij mij waarlijk zeer gratis toeëigenen, eens mogt gebruik maken, om, zoo zeggen zij, de ongerechtigheden, welke bij hen plaats hebben, eens onder het oog van Z. M. onzen regtvaardigen Koning te brengen, of ten minste er eens met den eenen of den anderen Minister over te spreken. — Neen, mijne lieve vrienden, dit zal ik wel laten; en de eerste, zoo als ook de beste reden daarvan is, dat ik het geluk niet heb van eenigen invloed, hoe ook genaamd, op Staatszaken te bezitten; en, ten tweeden, dat, alhoewel ik de eer heb van eenen onzer Ministers zeer wel te kennen, ik mij echter daarom niet zal veroorloven, deze mij zeer waarde kennis te misbruiken, en Z. E., aan wie het belangrijkste vak van ons Staatsbewind toevertrouwd is, met allerlei klagen, welke mij van diverse plaatsen toegezonden worden; lastig te vallen; doch zoo het *socius in panna* u tot eenige verroosting strekken kan, weet dan, dat het hier al net zoo gaat als bij u. . . de Couranten melden er immers gedurig van! . . . Waarheid en ware verdienste zijn thans, bij een aantal in de wereld; onderwetsche en belagelijke huzaren geworden! Kruijen en liegen zijn daarentegen aan de orde van den dag! Wie het beste kroipt en het meeste liegt, komt er niet zelden het verste mede: zoo er bij vacaturen, van welken aard ook, aan het Gouvernement kandidaten moeten worden voorgedragen, dan doet bij sommigen de naam alles af, deugd, verdienste, kundigheden, enz., betekenson niet met al. . . Dit alles, zegt men, zal wel komen. *Virtus post numquam* is dan sene keerschende grondspreek: van daar, dat somtijds de ambten, in de provinciën, zoo ellendig bekleed zijn; van daar dan tevens onze kommer, ontzil en klagen. Men geve posten (in eenige onzer provinciën) aan hen, die de minste uiterlijke recommandatien aanbrengeu, maar wier bekwaamheid niet twijfelachtig is, dan zullen dezelve het best bediend zijn, en de Schaffist zal er bij gewinnen! Maar wat helpt al dat praten! Het is toch maar in den wind zeilen. Ik heb reeds zoo veel gezien, gelezen, gehoord en ondervonden, dat ik een volmaakt Filosoof geworden ben, en thans, mijne zeilen opgerold hebbende, alles met koelen moede beschouwe, en mij bij mijn kantoor-arbeid bepaal; *quies animi omnibus anteponenda!* En geloof mij maar, vrienden, een weinig geduld schaaft niet, als men met menschen, wie die ook zijn mogen, te doen heeft. Ik voor mij leef stil, en betaal mijne belastingen op mijnen tijd: zwijgen, dulden en hopen is mijn motto; dit zij ook het uwe! Ik denke bij mij zelve: wie de gerechtigheid en zijne onderdanen zoo bemint als onze beminde Koning, dien zal de Almagt ook zeker wel eens de beste middelen in de regte en weldoende hand geven, om hoogdravende, ambtzuchtige, en nooit te vreden te stellen aristocraten, aan welken wij zoo menige, ook in den tijd van onze Stadhouderlijke regeringen, voorgevallen twist en ongelukkige muerlijen te danken hebben, en die zich thans wederom (wat onze Constitutie ook al hier over zeggen moge) verbeelden, dat alle ambten en bedieningen voor hen en hunne gunstelingen ingesteld zijn, eens vooral dachtige palen te zetten, en de alom plaats hebbende onbillijkheden en willekeurige gedragingen te doen ophouden. Dit diene dan ook tot antwoord op de aan mij, gedurende het verloop van den tijd, uit de steden G. Z. V. D. K. A. en U. toegezondene vragen, die ik reeds lang zonde hebben beantwoord, indien ik mijne redeneringen daaromtrent aan brieven, die licht kunnen verloren gaan, had willen toevertrouwen; — doch hiermede worden mijne vrienden niet geholpen: zij zouden gaarne hunne waren aan den regten man willen gebragt hebben, en in de dwalende veronderstelling, dat ik hen daarin van eenigen dienst zoude kunnen zijn; hebben zij mij dezelve als in commissie toegezonden. Welan mijne lieven! Wij hebben immers de *Arnhemsche Courant* en het *Advertentie-Blad*, welke ons de beste gelegenheid aanbieden, om onze klagen, aan wie het behoort, te kunnen bekend maken, en zoo ik het wel hebbe, is het onzer-aller pligt, de lofwaardige welmeependheid van de Heeren Redacteurs te gemiet snellen, en vervolgens langs dien weg openbare onredelijkheden en met de billijkheid strijdende aanstellingen, welke, in weerwil van Z. M. onzen geëerbiedigden Koning, plaats hebben, aan het licht te brengen, opdat onze Ministers, die maar al te dikwijls in hun geloof bedrogen worden, zich tegen al zoodanig bedrog kunnen gewapend houden. Ik zal u voor ditmaal als voorbeeld dienen, en de voornaamste van de door u aan mij gedane vragen woordelijk uit uwe thans voor mij liggende brieven afschrijven, en, echter met weglating der mij opgegevene namen, hier onder laten volgen, in de hoop, dat men mij voortaan van alle verdere antwoorden, op vragen van dien aard, zal verschoonen; doch dezelve direct zal toezenden aan een der beide zeer geachte, hier boven aangeoode, Schrijvers, van welker godvruchtigheid en vaderlandeliefde wij verwachten dürfen, dat zij dezelve, mits op waarheid steunende en met bescheidenheid gedaan, in hunne dagbladen zullen opnemen, in de vaste overtuiging, dat de bekendmaking daarvan, ook voor de algemeene zekerheid des Staats, noch voor de belangen der goede ingezetenen, kan gevaarlijk zijn; wellicht zal men hen of veeleer mij van onbedachtzaamheid beschuldigen; maar het is onmogelijk, dat onze Ministers het ons kunnen ten kwade duiden, dat wij de navolgende, tot nu toe aan H. E. E. trouwens nog onbekende, verkeerdheden bekend maken. Ik verklaar, als man van eer, dat ik daarbij geene andere bedoeling heb, noch hebben kan, dan om tot het goede iets bij te dragen en om het kwade zoo mogelijk te doen ophouden. Ik haat en verontmijne elke handeling van Ambtenaren, van welken rang ook, die, door de algemeene en warme liefde, welke onze geheele natië Zijne Maj. toedraagt, maar eenigzins zonde kunnen doen wankelen; en dus, zoo het is, Mynheer de Redacteur, van uwer goeden wil hier te veel gevraagd ware, zouda ik u verzoeken, om, als uwe opinie omtrent de hier opvolgende vragen, eens te willen mededeelen: ik zal de datum en de eerste letter van de steden, aan het hoofd van iedere vraag plaatsen, ten einde elk mijner Correspondenten zich den aan mij geschreven brief herinnere:

1. *Vraag.* Z. 6 Jan. 1824. Mag een President van eene vierstuur zitting in eene zaak, die door deszelfs zoon als Advocaat bepleit wordt?
2. *Vr.* G. 25 Dec. 1822. Mag een Notaris, tegelijk met dit zijn ambt, de functien van Praktijzn of van Procureur, zoo als zulks hier door H. EN T. en S. en op andere plaatsen door meer gedreven wordt?
3. *Vr.* Z. 15 Oct. 1822. Is de vette bediening van eenen Advocaat-Fiscaal bestaanbaar met de Notariele functien, of anders, mag een Fiscaal tot het Notaris-ambt benoemd worden?
4. *Vr.* A. 16 Oct. 1823. De functien van Advocaat onbestaanbaar zijnde met alle gesalarieerde ambten, hoe komt het dan toch, dat men hier (en elders) Advocaten vindt, welke niet alleen (om de volgende reden) eene talrijke klientella hebben; maar ook nog allerlei gesalarieerde ambten en plaatselijke posten waarnemen, als daar zijn die van Burgemeester, Wethouder, Schout, Notaris, Griffier, Secretaris, Ontvanger,

enz. Mag dat wzen, en moeten zulke menschen begunstigd worden met ambten en bedieningen, welke, of door oude ambtenaren of door andere fatsoenlijke en onbesprokene burgerlieden van de zoogenaamde middelklasse, die toch zulke zware belastingen betalen moeten, ook zeer gemakkelijk hadden kunnen en behooren te worden bediend? Diezelfde vraag is mij ook uit de steden Z. en K. toegezonden. — NB. Dat dit gebeurd is, is waar; dat dit, ten minste aan Z. E. den Minister van Justitie, tot nu toe nog onbekend is, is zeer waarschijnlijk, en dat onze Gouverneurs dit zeer wel weten, is zeer mogelijk te betwijfelen; want aan wie zonden de bedoelde lieden anders hunne plaatsen te danken hebben?

5. Fr. Z. 20. Junij 1824. Zeg mij eens, Mijnheer, of het billijk gehandeld is, wanneer men eenen braven, eerlijken Notaris, die, ongehuwd en door de Goddelijke Voorzienigheid met een aanzienlijk vermogen begiftigd, uit bloote menschenliefde, aan een zijner broeders, die voor vrouw en een aantal kinderen te zorgen heeft, zijn Notaris-ambt wilde overdoen, in dit zijn lofwaardig voornemen zoodanig zoekt te dwarboomen, dat men hem de uitvoering van deze weldaad onmogelijk maakt? Daar men toch, bij het toestaan van zijne vraag, de andere Notarissen niet zoude hebben te kort gedaan, en ook het Publiek volstrekt niets daarbij had kunnen verliezen, vermits de broeder van dien Notaris, vlijt en regikunde met een eerlijk gedrag vereenigt? Kan men zulk eene hardnekkige weigering en tegenstreving begrijpen, wanneer men in aanmerking neemt, dat dezelve kamer van Notarissen eenige maanden van tevoren gedoopt had, dat, in dezelve stad zonder eenige andere reden, nog als vijfde Notaris benoemd en aangesteld was, en dat men, die benoeming niet wettig achtte, en, zoodanig men zegt, met de functien van Notaris onbestaanbaar ambt, daar zeer veel winst en voordeel aan vast is, voorzien is; terwijl het genoegzaam bewezen is, dat sedert de invoering van het notariaat in die stad vier Notarissen nog altijd tot heden toe verre meer dan voldoende zijn, om in de behoeften der ingezetenen zeer gemakkelijk te voorzien. Het is ongelooflijk, dat deze twee zaken, op eene behoorlijke, klare en duidelijke wijze, aan het Gouvernement zouden zijn voorgedragen geworden. Waarom heeft men toch het welmeenend voornemen van den eerstgedachten Notaris tegen gewerkt? en hoe heeft men het durven wagen, zonder eenige reden, noch noodzakelijkheid, eenen vijfden Notaris aan het Gouvernement voortedragen en doen benoemen, welke, uit hoofde zijner familie-betrekkingen, den vier anderen alle middelen van bestaan zoude benemen, zoo deze er geene andere posten bij hadden, en hetzelfde in hunne Notariële bestigheden moesten vinden?

6. Fr. D. ... 28. Dec. 1823. Wanneer eene ervaring van meer dan 30 jaren ons heeft geleerd en volkomen overtuigd, dat 3 in de eene, en ten hoogste 5 Procureurs in de andere stad, alle zaken, welke bij eene Vierschaar kunnen voorkomen, gemakkelijk bedienen kunnen, en ook altijd bediend hebben, en dat dezelve dan nog niet, dan met vele moeite, de kost en onderhoud voor hen en hun huisgezin verdienen konden, is het dan wel voegzaam of is het niet veel eer onredelijk, dat men het getal dier wetslieden nog dagelijks vergrootte, zoodat hetzelfde nu reeds in de eene plaats tot op zeven en in de andere tot op elf aangewasende zijnde, hierdoor brave huisvaders, waaronder er die dertig jaren eerlijk bediend hebben, thans hunnen geheelen ondergang moeten voorzien? Wat gedachten hebt gij, mijn vriend, van zulk eene handelwijs? Natuurlijk zult gij denken, dat de oude Procureurs, al wat ond en loem geworden zijnde, zich in de tegenwoordige Fransche wetten (gave God dat wij dezelve nooit gezien noch gekend hadden!) niet genoeg goedkend hebben, en dat echter de tegenwoordige Procureurs uitnoodigende kundigheden bezitten en overvloedig in het vak zijn? Ja, want het is niet het tegendeel, dat plaats heeft; de eerste zijn bestuuderde mannen; zij zijn in de oudere en nieuwere wetten ervaren; kennen het de manier van procederen; zij zijn vlijtig, arbeidzame, goede en brave huisvaders, terwijl men er onder de nieuw ingedrongene slechts die of vier vindt die latijn verstaan en eenige studien gedaan hebben, de overige, geenzins voor het vak opgetrokken zijnde, hebben noch onderwijze in de Latijnsche taal genoten, noch eenige studien, hoe genaamd, in de oudere of nieuwere wetten volbragt; zij dienden meest allen als kopijisten in verscheiden kantoren en gemeenten; doch nu zijn zij Procureurs en worden door hunne voorstanders, welke alle groote Heeren zijn, overal aan de goede ingezetenen aanbevolen; zij kunnen koope, en zij verdederen het ambt waarmede men hen bekleed heeft; zij koope overal hunne diensten aanbieden, vertoonen zich aan alle akerhuizen, ondernemen alle likwidatiën, alle boedelscheidingen; zoeken zwartigheden, waar er geene te vinden zijn, en brengen dan de zaken over aan hunner voorstanders zoons of neven, die meest allen Advocaten of Notarissen zijn; deze brengen nu weder de zaken in orde; want de Procureurs worden nu wederom in kopijisten verwandelt. Doch wat is nu het natuurlijk gevolg van zoodanige, niet alleen volstrekt onnoodige, maar schadelijke aanstellingen? Het kan immers niet missen, of de, door hanne langdurige studien, in de praktijk ervaren mannen, welke eerlijkheid eene meer of min dan twintigjarige proef heeft uitgehouden, moeten thans achteruit leeren; zij moeten met hunne vrouw en kinderen van dag tot dag al meer en meer nood lijden, en vinding, in den grond van hun arbeidsaam leven, in stede van eenige vinding, ten minste eenige studien te genieten, met hunne beklagen, en de familie zucht en al te grond gaan! En dat zal dan de reden zijn, dat de wet, welke de wet van ons Gouvernement? Maar is dit dan de wet, kan dit de wil zijn van ons Gouvernement? Kan het de wil zijn van eenen, door zijne getrouwe onderdanen, zoo hartelijk beminden Koning? zeker niet; het is onmogelijk, dat zulke verkeerde behandelingen aan Z. M. of aan derzelve Ministers zouden bekend zijn en daarom, mijn vriend, bid ik u, doe toch al wat in uw vermogen is, om dit alles eens aan ..... voor te houden, en zeg aan ..... dat hier, zoowel als bij onze buren, slechts menschen van zekere klasse boven alle anderen begunstigd en overloden worden met ambten, waartoe zij dikwijls onbekwaam en nooit bevoegd zijn. Het is van belang, dat de Koning en Hoogstdezelfs Ministers onze klein-groote mannen leeren kennen.

7. Fr. Z. ... Dec. 1823. Wanneer een zekere onderdom bij de wet bepaald is, om tot de functien van Regter-Plaatsvervanger te worden toegelaten en er zich bij eene vierschaar geoevende Advocaten en Procureurs van goede faam en familie bevinden, die, den vereischten onderdom bereikt hebbende, zich tot die functien bekwaam gelooven, en ook, inderdaad, daartoe zeer bekwaam zijn, is het dan billijk of welvoegelijk, dat men er op eenmaal (niet een of twee) maar drie jonge Studenten, die nauwelijks de schoolbank van de Akademie verlaten hadden, als Regters-Plaatsvervangers aan het Gouvernement voordraagt en ook werkelijk als zoodanig doet benoemen, daar toch niet een van hen drieën den, bij de wet, vereischten onderdom bereikt had? Zijn zulke met de wet strjdende handelingen niet ter neerslaande voor andere brave en kundige Advocaten en Procureurs bij dezelfde vierschaar? En is het aanvoedigend voor Klerken van Advocaten, Notarissen en

Procureurs, wanneer ze zien moeten, dat al kort daarna twee van die drie jonge Regters tot andere ambten verheven of vernooderd worden, te weten: de eene (*) tot Notaris, op eene plaats alwaar nog nooit een Notaris was benoemd geweest! en de andere tot Procureur! bij dezelfde vierschaar, alwaar men hem nu somwijlen, als Regter, het pleidooi van zijne Collega's ziet beoordeelen.

8. Fr. Ut. .... 1 Junij 1824. Gij weet, Mijnheer en Vriend, dat er twee van mijne kinderen zich reeds sedert 2 en 3 jaren in het vak der Directe en Indirecte Belastingen geoevend hebben; ik geloofde dan ook met eenig recht te mogen verwachten, dat, bij de laatste reorganisatie van deze administratie, ten minste een van beiden, als Ontvanger, in een der onliggende plaatsen, zoude zijn benoemd geworden; dan, wij hebben ons alweder met eene ijdele hoop gevleid en mijne zoons leven nog steeds in de verwachting van hunne promotie!! Indien Mijnheer A. nu de voorkeur had gegeven aan kundige menschen, die, of onder in het vak, of daarin meer ervaren waren geweest dan mijne zoons, dan zoude er niets op te zeggen vallen; maar, zoo die voorkeur valt op jonge lieden, die er volstrekt niets van weten, en die toch maar zoo eensklaps met eene Ontvangers-plaats hunne loopbaan in de administratie beginnen, en dan al zeer korten tijd daarna van eene mindere tot eene van de beste Ontvangers plaatsen verheven worden, (zoo als dit heeft plaats gehad met den heer Luitenant S., aan wiens oom, lid van de Staten-Generaal, de Heer A. eenige verpligting had), moeten dan zulke voortrekkingen van onkundige gunstelingen, die nooit een pennestreek bij de administratie gedaan hebben, en dus de wetten over de belastingen aan de ingezetenen niet kunnen uitleggen, omdat zij zelf er volstrekt niets van verstaan; moeten, zeg ik, zulke promotien aan andere arbeidzame jonge lieden, die lang in het vak gewerkt hebben, en door hunne vlijt en oplettendheid allengskens alle de wetten op de belastingen hebben leeren kennen, niet allen ijver en moed banemen? en als dit veld wint, wat moet er dan van de opbrengst der belastingen worden? Men raadplege de landen, waar de ambten niet aan vlijt, kunde en aan ware verdiensten, maar slechts aan zekere namen en geprotegeerde domkoppen toegedeeld worden.

Zie daar, Mijnheer de Redacteur, acht vragen, die ook niet onbelangrijk zijn, en waarvan ik de beantwoording aan u zelve en aan het Publiek overlate. Ik heb er nog een aantal andere voor mij liggen, die ik voor een andermaal bewaren zal, en alhoewel ik er hier geene namen bijvoege, zoo blijf ik toch borg voor de zuivere waarheid van al hetgeen hierboven is aangehaald.

V. E.

In de Arnheemsche Courant van den 10. dezer, is zeker bericht omtrent Kwakzalverij geplaatst. Even zeer als de inzender het zich tot pligt rekent te veld te trekken tegen domheid en dweepzucht, en alles, wat onder derzelve vanden dient, rekent hij het zich tot eer te herstellen, hetgeen niet met de strikteste waarheid overeenkomstig is. De mededeeler van dat bericht aan den inzender heeft, op de lezing van hetzelfde, verklaard, dat van zijne zijde eene verkeerde uitdrukking had plaats gehad, en wel, in de bewuste gemeente, een jong meisje, aan eene *ulcus roma* laborerende, geneesmiddelen van een oliekoop had bezigd; maar dat het sterven van den lijder binnen eenige uren, in het verleden jaar, op een naburig dorp W. was voorgevallen, en het niet de vrouw diens mans, maar eene bijzonder wonende was, welke elders was overleden. Hij rekent het zich daarom ten pligt, uit eigen beweging, dit, ten einde den Schout der eerste gemeente in zoo verre te discolperen, mede te deelen.

Men bericht van goeder hand, dat de Boekhandelaren SCHALEKAMP, VAN DE GRABBE en HANSEN, met den meesten ijver werkzaam zijn aan het **GEDENKBOEK van den jongsten Watersloop, in ons Vaderland**, dat de bijdragen, betrekkelijk de ontschavene ziele, bij mededeeling, van groot belang mogen worden geacht, en dat de Platen, die het Werk zullen versieren, alreeds in Teekening, de goedkeuring van de Infeckenaren hebben mogen wegdragen.

Wij wenschen; dat alles aan de verwachting moge beantwoorden; dan hebben de ongelukkigen nog een penningsken te wachten.

ARNHEM, den 24. Mei.

Het water is hoog in den Rijn aan de paal:

Den 23 Mei. 1 El 4 Palm 0 Duim; gewassen 0 D. gevallen 5 D
Den 24. dito. 1 El 3 Palm 5 Duim; gewassen 0 D. gevallen 5 D

Heden verlost zeer voorspoedig van eenen welgeschapenen Zoon,
EVA BOONZAIER, geliefde Echtgenote van
Arnhem,
den 19 Mei 1825. J. M O O Y.

+ § + De ONTVANGER DER DOMEINEN
+ + te Zevenbergen, distrikt Breda, provincie Noord-Brabant, zal, op Maandag den 30. Mei 1825, ten Gemeentehuize van Zevenbergen, aan de meestbiedenden verpachten:
1. De WINDKOREN-MOLEN te Zevenbergen.
2. Het zoogenaamde DWARSEVOER op de Rivier de Mark, voor den dorpe Standaardschieten. 3. Het VEEB van de Berlake te Standaardschieten, en 4. Het VEEB van het Linné te Zevenbergen, alle ingaande den 1. Januarij 1826. Als lieder eene groote partij ZAAI- en WEILANDEN, GORSEEN en DYKEN, alle gelegen onder Zevenbergen, te aanvaarden Stoppeitijd en St. Maarten dezes jaars 1825; benevens drie VISSCHER YEN, mede onder Zevenbergen.

Nadere onderrigting is te bekomen bij den bovengemelden Ontvanger **JACOB GROENEVELDT**, te Zevenbergen woonachtig.

+ § + Men is voornemens, ten overstaan van de Notarissen Mr. § § **JACOB NYHOF** en Mr. **GERARD VAN ECK**, beiden residerende te Arnheim, op den 10. en dertigsten Mei bij inzet en op den veertienden Junij eerstkomende bij toeslag, ten huize van de Weduwe **PEPPENHAUSER**, te Arnheim, des avonds ten zes ure, in het openbaar te veilen en aanden genoegbiedenden te verkoopen:

Het **BUITENGOED, PRESIKHAAP** genaamd, alleraangenaamst gelegen in de Gemeente Arnheim, nevens den Straatweg van deze stad op Zutphen, tusschen Arnheim, Velp en Roendaal, bestaande in een zeer Logeabel **HEERENHUIS**, ruime **TUINMANS WONING** met annex **BESTENSTAL** en **MELKERY, KOETSHUIS** en **STAL**.

(*) Deze jonge Advocaat, Regter-Plaatsvervanger, is, eenige maanden na dezelfde benoeming tot Notaris, overleden.

